

Και εξακολουθούσε να μιλάει και τα μάτια του βουρκώνανε και η φωνή του άνεβουκατέβαινε δλη τή μουσική κλίμακα, και τότε χιπούσε δυνατά με τή γροθιά του τὸ τραπέζι και πότε πηδοῦσε πάνω κι άρπαζε τήν καρέκλα και τή σήκωνε και τοιμαζότανε λές (ήρθανε στιγμές πού τὸ φοβήθηκα κι αὐτὸ) νὰ μού τή σφίξει κατακέφαλα.

«— Σὰ γέρωσα ἀπὸ τὴν Κίτρο, κάποιος Ὑπουργός μας, ξαπλωμένος στὴν πολυθρόνα του και κωπίζοντας τὸ ποῦρο του, με ρώτησε :

— "Ελο, πές μας, Μετσούκα, γλήγορα γλήγορα, τί έφτιαξες, τί έδωσες...

— Αὐ χάλασα και δὲν πήρα ! τοῦ ἀποκριθίκα. Γιατί, ξέρεις, σ' αὐτόνα τὸν τόπο, ὅλοι κοιτάζουνε νὰ χαλάσουνε κι ὅλοι κοιτάζουνε ν' ἀρπάξουν τίποτα. Κι ἰσὰ βρεθεῖ ένας ἄθροπος πού οὔτε χάλασε οὔτε πήρε τίποτις, θαρρῶ πὼς ὁ ἄθροπος αὐτὸς έφτιαξε κάτι μεγάλο κ' έδωσε κάτι ἀκριβὸ στὴν πατρίδα του !...»

Κι ἀφοῦ συλλογίστηκε λίγο, μίλησε με χαμηλὴ φωνή και δέχως ρητορικά σήματα τὴν τή φωνά :

«— Ἄπ' ὅλα τὰ δῶρα πού μού δῶσανε κι ἄπ' ὅλες τίς χιλιάδες πού μάζωξα ἴσαμε τώρα εἶτε γιὰ τὰ καράβια εἶτε γιὰ τὰ κανόνια μας, ξέρεις τί με συγκίνησε περισσότερο ; Οἱ δέκα δραχμοῦλες πού μού στείλανε δυὸ ἀγνὲς Ρωμοπούλες ἀπὸ κάποια πόλη τοῦ Μωριά. Και τίς δραχμοῦλες τους τίς συντροφέψανε με τοῦτο τὸ γραμματάκι πού τὸ θυμοῦμαι ἄπ' ὄξω: «Πάρε, ἀγνὲ κοιγονούνη, τίς δέκα δραχμοῦλες μας. Εἶναι ὅ,τι κόψαμε ἀπὸ τὰ καινούρια φορεματάκια μας. Στις στέλνουμε γιὰ νὰ σοῦ δώσουμε θάρρος γιὰ τὸ σκοπὸ σου. Βάδιζε ὀμπρός κι ὁ Θεὸς μαζί σου».

Κι ὅσο μού μιλοῦσε, χονότανε ὁ «συνειδημένος» ἄθροπος ἀπὸ μπροστά μου κ' έρχότανε κ' έπιανε τὴν ἀδειανή θέση ὁ «ἄλλος» ἄθροπος, πού τὸν πλάθουσε και μονοχόι μας, με τή φαντασία μας, κάποτε γιὰ νὰ ξεκουράσωμε τὴν ψυχὴ μας ἀπὸ κάποια δυνατὴ ἀπαγοήτση.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ¹⁾

Γεωργικός κλάδος. Οἱ σοδιές στ' Ἀμπελάκια εἶτανε κρασί, καπνός, μεταξί, μπαμπάκι, λαδί. Τὸ λάδι μόλις έφτανε γιὰ τὸν τόπο και τὰ σπιτικά πού εἶχανε εἰλιές και λιωτριά τὸ ἀλλάζανε με ἄλλες σοδιές με κεινούς πού δὲν εἶχανε. Για τίς ἄλλες, ἴσο διές ὑπαρχε μιὰ ἐπιτροπὴ τῆς δηλογοροντίας, οἱ

¹⁾ Ἡ ἀρχὴ του στὸν ἀριθ. 208.

— Στάκα μιὰ στιγμή, Γεώργη, στάκα !—φώναξ' ἡ Μαρῶ τάμαξα και πῆδηςε λεύτερα χάρμου, τρυπώνοντας μέσ' στ' ἀμπελί...

Ποῦ πᾶς, βρέ Μαρῶ...
— Ἄσ' το τὸ κορίτσι ! ποιοί ξέρει, δουλιὰ θάχει...

— Μωρὲ τὴν ὥρα — εἶπ' ὁ Κώστας, περνοῦν ἀπὸ πάνω μας κλωνάρια σκιᾶς, φορτωμένα σῦκα, και δὲν ἀπλώνω πάνω τους τὸ χέρι, λές και τὰ ντρέπομαι, μωρὲ κουταμάρα ! Σὰ νάνα κανένα κορίτσι λαχταριστό, πού σοῦ γλυκογελαί, σοῦ ρίχνει παιγνιδιάρικες ματιές κ' έρχεται κοντὰ σου, σὰ νὰ λήρ : φίλησέ με !... και πὺ τὸ κμακρώνεις σὰ χάχας !

— Χά ! χά ! Τῶπαθες αὐτό, μωρὲ Κώστα ;
— Μὲ κορίτσι ποτές, Θεὸς φυλάξει !... Νὰ με τή σοκιά τῶπαθα... Στάσου, μωρή, νὰ δῆς, χαντακωμένη !... Νὰ, πάρε, θεῖτσα σῦκα... ῥοδό, ἀχαρωμένα, περιφύμα σῦκα... Πάρε, γιατρέ !... μωρὲ γλυκιάδα !

— Στάσου, μωρὲ, νὰ τραβήξω και γὼ ἴνα κλωνί...

πέντε φροντιστάδες πού τους διώριζε ἡ γενικὴ συντυχία

Οἱ φροντιστάδες εἶχανε ἀλληλογραφία με τους ἀντιπροσώπους τῆς Ἐταιρείας στὴ Σαλονίκη, στὴν Πόλη και στὴ Σμύρνη και μὲ κάθε πόστια μαθαίνανε τί κόστιζε ἡ κάθεπραμάτεια στις κεντρικὲς ἀγορές κι ἀφοῦ ἀπάνου στο κόστος βάζανε τὰ ἔξοδα κ' ἔνα 2 % γιὰ ὄφελος τῆς ἑταιρείας, ὀρίζανε κάθε δυὸ μῆνες τὴν ταιριαζόμενη τιμὴ.

Ὅ,τι δὲ χρειαζότανε τὸ κάθε σπιτικὸ ἀπὸ τίς σοδιές του τὸ παράδινε στους φροντιστάδες κ' εἶπαινε ἀπόδειξη στὴ διορισμένη τιμὴ. Οἱ ἀπόδειξες πλερώνονταν εἰς μετρητὰ ἀπὸ τὴν κεντρικὴ κάσσα τῆς πρωτεύουσας και κεί μπορούσε ὁ καθένας ν' ἀγοράση ἀπὸ τίς ἀποθήκες τῆς ἑταιρείας ἀπάνω στο κόστος σιτάρι (πού δὲν εἶχε ὁ τόπος) ἢ ὅ,τι ἄλλο χρειαζότανε.

Στὰ βιβλία τῆς Ἐταιρείας φαινότανε πόσο ἀγοράστηκε και τί ἔξοδο εἶχε ἡ κάθεπραμάτεια. Μ' ἀφοῦ τὸν τρόπο οἱ Ἀμπελακιῶτες μπορούσανε νὰ προμηθευτοῦνε τὸ καθετί, χωρὶς νὰ ἔχουνε ἀνάγκη ξένουςπραματεφτάδες. Μὰ τὸ σπουδαιότερο στ' Ἀμπελάκια εἶτανε ὁ ἐμπορικὸς κλάδος πού τάκαμε τόσο νὰ προκόφουνε και γι' ἀφοῦ ὁ γεωργικὸς ἔμεινε περιορισμένος.

Ἐμπορικὸς και βιομηχανικὸς κλάδος. Ἄφοῦ εἶτανε τὸ θεμέλιο ὅλης τῆς Ἐταιρείας. Συστήθηκε στὰ 1795 κ' ἔκανε λογιῆς ἐπιχειρήσεις πού θὰ προσπᾶθήσουμε νὰ ἐξηγήσουμε ὅσο μπορούμε. Ὅταν ἀρχίτανε νὰ γνέθουνε μπαμπάκι : σὲ μεγάλο πόττο καταλάβαινε οἱ Ἀμπελακιῶτες πὼς εἶτανε συμφέρο τους νὰ συγκεντρῶσουνε ὅλη τὴ δουλειὰ γιὰ κοινὴ ὠφέλεια. Ἔτσι θὰ εἶτανε δυνατό ν' ἀγοράζουνε πιὸ φτηνά, νὰ οἰκονομοῦνε τίς μεσιτείες, τὸ διάφορο, τὴ διαφορά τῆς μονέδας, νὰ φέρνανε κάθεπραμάτεια πού μπορούσε νὰ ξοδεφτῆ στὴν Τουρκία, νὰ κάνουνε κάθε εἶδος τραπεζιτικῆς ἐπιχειρήσεως μέσο τὰ πραχτορεία πού θὰ εἶχανε στὰ πιὸ σπουδαία ἐμπορικὰ κέντρα, νὰ λιγοστέφουνε γιὰ τὸν καθένα τὴ ζημιὰ σὲ μιὰ κακὴ περίσταση και κονταλογίς, νὰ κάνουνε νὰ προκόψη στὴν πατρίδα τους ἡ βιομηχανία.

Καμπόσοιπραματεφτάδες, σὰ στοχαστήκανε καλὰ αὐτὰ τὰ πράματα, προσκλήσανε ὅλους τους χωριανούς σὲ μιὰ γενικὴ συντυχία και τους εἶπανε τὸ σκεδιό τους. Οἱ χωριανοὶ με μεγάλη χαρὰ τὸ δεχτήκανε και γράψανε 300,000 γρ. γιὰ πρῶτο κεφάλαιο. Ἔτσι θεμελιώθηκε ἡ Ἐταιρεία. Σὲ κάθε πολιτεία τῆς Ἐβρώπης ἡ ἑταιρεία πῆρε τὸ ὄνομα τοῦ πρᾶχτορά τῆς και στὴ Βιέννα πού εἶτανε τὸ μεγάλο κέντρο πῆρε τὸ ὄνομα Georges Schwartz et Cie.

— Νὰ, κύρ Γιαγκο, σούκοψ γὼ—εἶπε ὁ ἀμαξῆς, δίνοντάς του πεντέξη σῦκα.

— Μωρὲ χαρὰ στους ! τὴ ρημάζανε κατὰ ντίπη τὴ σοκιά !... Μ' ἀφῆστε γιὰ κᾶνα σῦκου και γιὰ μίνα !—φώναξ' ἡ Μαρῶ γελαστή, πηδώντας σβέλτα τὸ χαντάκι, με τὴν ποδιά τῆς μαζωμένη, σάν κάτι νάκρυβε μέτα...

— Τί βαστῶς αὐτοῦ, βρέ Μαρῶ ;

— Χρυσάφ' ! Τί λέγουμε τοῦ κουτεντέ νὰ μᾶς πλῆσ' τὰ σταφύλια ὄχι ! βρέ τὸν παρακαλέσαμε νὰ μᾶς φιλέψη, τίποτις ! Κοτζᾶμ ἀμπελί ρήμαξε γιὰ μᾶς και τσαμπι δὲν εἶχε... Στάσ' μωρὲ και νὰ δῆς, δικολοτσιφοῦτ' !... Νὰ ! νὰ, νὰ ! Ραδίτες, σουλτα νίνχ, ραζακί, ὄ,τ' ἔθετε τῶχου !

Ἡ Μαρῶ ἀνοῖξε τὴν ποδιά τῆς και τὰ λαχταριστὰ σταφύλια τους γαργαλλσανε, θὰ περνοῦσαν τίς τρεῖς ὀκάδες !

— Για σου, Μαρῶ ἀθάνατη ! Ὅρκο ἔκανα στὴν Παναγιά νὰ μὴ σὲ ξανατσιμπήσω...

— Ἐλα, Μαρῶ, ἔλα ! πῆδα πάνω...

— Μίνχ τὸ μεγάλο σταφύλι... Μαρῶ, τὸ νοῦ σου !—φώναξ' ὁ Γιάννης...

Στὰ Ἀμπελάκια συστήθηκε μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ 5πραματεφτάδες, πού διορίζανε τους πρᾶχτορες, τους λογιστές και τους ὑπαλλήλους τοῦ κάθεπραχτορείου Ἄπ' ἀφοῦ μάθαινε κάθε σημαντικὴ εἰδηση και τους έστελνε τίς ἀνάλογες διαταγές γιὰ ὅ,τι εἶχανε νὰ κάμουνε. Οἱ πρᾶχτορες κάθε τριμηνιὰ στέλνανε τὸν τρεχούμενο λογαριασμὸ και κάθε χρόνο τὸ γενικὸ ἀπολογισμὸ, πού γραφότανε στὸ μεγάλο βιβλίο τῆς ἑταιρείας Ἡ ἐπιτροπὴ πάλι κάθε τριμηνιὰ και κάθε χρόνο εἶδνε τὸ γενικὸ τρεχούμενο και γενικὸ ἀπολογισμὸ στους 12 Ἐφόρους, πού εἶτανε διορισμένοι ἀπὸ τὸ συντροφισμὸ γιὰ νὰ ζητάζουνε τους λογαριασμούς, και σὲ κάθε γενικὴ συντυχία εἶδνε γενικὸ λογαριασμὸ γιὰ ὅλη τὴ δουλειὰ τῆς Ἐταιρείας.

Οἱ Ἐφόροι εἶχανε τὸ δικαίωμα, ὅποτε τὸ κρίνανε ἔθλογο, νὰ κοιτάζουνε τὸ ταμεῖο και τὰ βιβλία τῆς Ἐταιρείας, πηγαίνανε και στὸ ἔξωτερικὸ νὰ ἐπιθεωρήσουνε τὰ πραχτορεία. Ἡ ἑφορία ἀφοῦ ζήτηζε τους λογαριασμούς, προσκαλοῦσε σὲ γενικὴ συντυχία ὅλους τους συντρόφους πού βρισκότανε στὸν τόπο και τους εἶλεγε τί στοχαζότανε και τί πρότεινε γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἐταιρείας. Ὅτιτερα ἡ συντυχία κοίταζε τους λογαριασμούς, ἀποφάσιζε με περισσφηριὰ ὅ,τι ἔκρινε καλὸ, διώρθωνε τους λογαριασμούς, ζεμοιράζε τὰ κέρδη κτλ. κτλ.

Κάθε τρία χρόνια ἡ γενικὴ συντυχία διώριζε τὴν Ἐπιτροπὴ και τὴν Ἐφορία. Ἐφορία νοιώθει πὼς με τέτοιο σύστημα δὲ γινότανε σπατάλη και πὼς τὰ κέρδη σιγαλάνανε. Κάθε χρόνο τὰ κέρδη ζεμοιράζοντανε με τὸν ἀκόλουθο τρόπο:

Πρῶτα ἀφαιρούσανε τὴν ἀξία τῆς ἀγορᾶς τοῦ σιτηρίου γιὰ τους φτωχοὺς ἰργάτες, τὰ ὑποχρεωτικὰ μπκξίσια γιὰ τους παπάδες, τὰ ἔξοδα γιὰ τὸ νοσοκομεῖο, γιὰ τὰ σχολεῖα, γιὰ τους δρόμους, γιὰ τὴ βιβλιοθήκη, γιὰ τίς ἐκκλησιές, τὰ γενικά ἔξοδα, τὸ διάφορο 15 % γιὰ τὸ κεφάλαιο, τὰ νοίκια, ἔξοδα γραφείου, ταξιδιῶ, ὑπαλληλίας καθώς και τους μιστούς. Ἀφοῦ βγάζανε ὅλ' ἄφτὰ κάνανε τὴν ζεμοιράση στους ἰργάτες. Δυὸ λογιῶ ἰργάτες εἶτανε στὰ Ἀμπελάκια 1ο) ὅσοι εἶχανε χωράφια ἀπὸ μπαμπάκι πού τὸ γνέθνε και τὸ βύρνανε στὰ σπιτία τους μαζί με τίς γυναῖκες τους και τὰ παιδιὰ τους. 2ο) ὅσοι δὲν εἶχανε δικὸ του μπαμπάκι. Κάθε κάτοικος πού παρουσίζε τίς ἀποθήκες νῆμα δικὸ του ἔπαινε ἀπόδειξη γιὰ τὸ πρῶο και τὴν ποιότητα. Σάν ἦθλε μπορούσε κμέσως νὰ πᾶρη ἀντίκρουμα ἀπὸ τὴν κλάση ὡς τὸ μισὸ τῆς ἀξίας τὸ ὑπόλοιπο πλερώνότανε στὴ γενικὴ ζεμοιράση.

Κάθε ἄλλος ἰργάτης ἢ πού ἔγνεθε, ἔδαφε, ἔδε-

— Ἔτσι ντέ ! Νὰ βγάλουμε τάχτι μας !..... Ἄνεβα, τὸ λοιπόν, ἀπάνω, κάστισης ;

— Ἄμ σάστισα πὸ τίς φωνές, πὼς νὰ μὴ σάστισω ! Στάσ' νὰ βγάλου τὴν ποδιά κ' με τὰ σταφύλια, δὲν μπορῶ νὰ σκαρφαλώσ' με δαῦτα...

— Ξέρεις, ὅμως, παιδί μου, πὼς αὐτὸ ποῦκαμες εἶναι κλειψιά ; Ξένο πρᾶμα ποτές σου νὰ μὴν τὸ πειράζεις, κι ἔς εἶναι και τοῦ ἔχτροῦ σου, ἔς εἶναι και τοῦ χειρότερου ἀνθρώπου, πού βρίσκεται ! Μὴν ἀκούς τί σοῦ λένε τὰ παιδιὰ κ' ὁ γιαντρός πού παιδιαρίζει... ἄκου με μίνα πούμα : γρᾶ και σ' ἀγαπῶ...

— Μὴ χειρότερα ! Βρε ἀδερφὴ Σεβαστή, ἔγιγνες κ' ἱεροκήρυκας ;

— Τὸ σωτὸ εἶναι σωτὸ... Εἶνε πρᾶμα δὲν τὸ θέλω. Μποροῦσε νὰν τὴ δῆ και κανένας παλιάνθροπος ντραγᾶτης νὰ τὴν ντουρεκίτη, νάχω κι ἄλλες τρομάρες !

— Σὲ καλὸ σου, χριστιανὴ μου !

Ἡ Μαρῶ χάζευε, γουρλώνοντας τὰ μεγάλα μάτια τῆς, σὰ νὰ μὴν πολυκατάλαχε τί τῆς εἶπανε...

— Ἄμ σάν εἶναι ἀμαρτία, κυρὰ Σεβαστή κ',

νε, κουβαλούσε ή έκανε καθε άλλη δουλειά έπαιρνε απόδειξη για τὰ μεροκάματα του.

Για να γίνεται δίκαιη ή ξεμείραση λογαριάζανε την αξία της αγοράς του μπαμποακιού και πόσο πουλιότανε τὸ νήμα στα πραχτορεία κι ανάλογα πλερώνανε τούς χτηματίες εργάτες, με τὸ περισσεύαμενο πλερώνανε τούς άπλους εργάτες έτσι δά : Μ' όλα τὰ μεροκάματα τῆς χρονιάς κάνανε ένα δλικό αριθμό και μ' άπτό διαιρούσανε τὸ χρηματικό ποσό που έμνησκε, κ' έτσι βείσκανε την αξία κάθε μεροκάματου, και πλερώνανε στον κάθε εργάτη τόσα μερικά δσα μεροκάματα δούλεψε δλο τὸ χρόνο. Οί υπάλληλοι δηλ. ταμίες, γραμματικοί κτλ. δέν παίρνανε ταχτικό μηνιατικὸ μὰ κάθε χρόνο ή γενικὴ συντυχιά έβριζε τὸ δίκιο τους αναλογίας τὸ χρονιατικό κέρδος τῆς εταιρείας και κατά την αξιούσνη και τὴ δούλεψη του καθενός.

Με τέτοιο πραχτικό οργανισμό οί κάτοικοι δλοι μαζί συνεργάζόντανε για τὸν ἴδιο σκοπό. Τὸ σφύρο του εργάτη όπως και του κεφαλαιούχου εΐτανε τὸ ἴδιο, δσο πρόκοφτε ή δουλειά τόσο μεγάλωνε και τὸ μερομίστι. Δέν εΐχε τόπο ἡ ανταγωνισμός ανάμεσο κεφάλαιο και εργασία· οί προλετάριοι όπως λένε οί σοσιαλιστίς, εΐχανε τὸ ἴδιο σφύρο με τὸν κεφαλαιούχο, ή για να ποῦμε καλήτερο με τέτοιο σύστημα προλετάριοι δέν ὑπόρχανε γιατὶ δλοι μαζί προκόφτανε.

(ἀκολουθεΐ) ΓΙΑΓΚΟΣ ΧΑΤΖΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

για τὸν κυρ. Δημ. Δεσύλλα
δικηγόρο

Αγαπητέ μου Μίμη.

Εΐδα στην έφημερίδα «'Αθήναι» 26 Σεπτεμβρη πὼς χωρίς να την δης δὲ σέρεσε ή έκκληση τῶν ἐπιτρόπων τῆς έκκλησίας, τῶν άγ. Πάντων και του άγ. Γεωργίου, που έγραφα εγώ. Αυτό μονάχα φτάνει για να δείξη την καλή πίστη με την οποία έγραψες. Μὰ καλέ μου φίλε, θάρρες πὼς ή έκκλησή μου είναι σύγγραμμη κανενός καθηγητή του Πανεπιστημίου που να μπορείς χωρίς να τὴ διαβάσης και χωρίς να την άκούσης να τῆς κάνεις και περίληψη !...

Τὸ ξέρω, Μίμη μου, πὼς οί δουλειές σου τώρα είναι λίγες αν κι ανοίξανε τὰ δικαστήρια, πὼς οί περίληψες εσωθήκανε, και πὼς στην κατακαθαρεύουσα «'Εσπερινή» δὲ γράσεις πιά, μὰ αυτός δέν είναι λόγος έτσι καλὰ και σάνει ναναλάθης απροσκόλλητος την υπεράσπιση τῶν Παξινῶν, δλων τῶν 'Ε-

που τάκουσα δέν τάρνινε γὼ πάλε στ' άμπέλι : Δέν τὰ τρώμε και τελειώνει τὸ πρᾶμα ! — Εΐπε και βγάνοντας την πεδιά της πήγε να την άδειάση στὸ χαντάκι τὰμπελιού.

- Μπρέ Μαρῖω τρελλάθηκες ;
- Μαρῖω τὰ σταφύλια !
- Τὰ σταφύλια, για τὸ θεό ! Θά σε πεθάνω, κομοίρα, στίς τσιμπιές !
- Δέν έχει ! Δέν άκούγω γὼ κανένα σὰ δέν τὸ θέλ' ή κυρά μ' !
- 'Ελα πιά, παιδί μου ! Σάν τὰκούφες φέρτα, να μην πῶνε χαμένα, μ' άλλη φορά να μην τὸ κάνης !
- 'Βρέ δέν τὸ ξανακάνω γὼ άλλ' βολά, μὰ μεΐς στα χωριά μας δέν την έχουμ' έτσι την κλεψιά—εΐπε κείνη δίνοντας τὰ σταφύλια της του Γιάννη κι άνέβηκε στην άμαξα.
- Πὼς την έχετε σεις την κλεψιά ; δὲ μας τὸ

φτανησιων και άκουσον ! άκουσον ! και τῶν άγιων ! Σὲ κελὸ σου, πὼς σε κατάντησε ή καθαρύουσα ! Λύπηση μεΐπιασε στην καρδιά σαν τὸ δοκήθηκα !..

Μὲ πολλή άγάπη
ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΚΡΗΣ

Τὸ μόνον πατριωτικόν

Τὸ μόνον ειλικρινές

Τὸ μόνον 'Ελληνικόν

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100,000 ΔΡΧ.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΚΑΗΡΩΣΕΙΣ

26 'Οκτωβρίου και 31 Δεκεμβρίου 1908

ΟΥΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Με τὸ σημερνὸ του ἄθρο δ κ. Κωστής Παλαμᾶς αρχινάει τὰ κριτικά ἄρθρα που ἔταξε στον ἀριθ. 286 του «'Νουμά», γράφοντας για τὰ τραγούδια του κ. Πάλλη.

— 'Ο κ. Κ. Χριστομάνος εΐχε την καλῶς ἰσχυρὴ να ὑποχρεῖται τὸ «'Νουμά» στην πρώτη πραξη ἀπὸ τὰ «'Τρία φίλια» του. 'Ελπίζουμε ὕστερ' ἀπὸ ένα δυὸ φύλλα να την τυπώσουμε.

— 'Ο κ. Ψυχάρης θὰ διδάξει φέτος στη Σχολή για ατις ζωντανές ανατολικές γλώσσες» στους ἴ άλλους σπουδαστές τῆς Νεοελληνικῆς τῆν «'Τρισέγγονη» και τὰ «'Γράμματα» του Παλαμᾶ, τῆ «'Μαζώχτρα» του 'Βοταλιώτη, τίς «'Αλυσίδες» του Ταγκόπουλου, τὰ δηγήματα «'Οί νεκροί τῆς Ζωῆς» του Κώστα Παρορίτη κλπ.

Οί «'Αθήναι» τόσο πολὸ ἀγαναχτήσανε για τούτο, που ζητᾶει πάλι να ἰπέμνη ή 'Ελληνική Κυβέρνηση ! Μὰ για ὄνομα του Θεοῦ, μὴν εΐν' αὐτά ;

— Κὺλ παρατηροῦν οί «'Αθήναι» : Μὰ μήπως δέν ὑπάρχει ἡ Ξενοφάν για να τὸν μπᾶσει δ κ. Ψυχάρης για κείμενο στα μαθήματά του ;

— Και παρατηροῦμε και μεΐς : Μὰ μήπως δὲ μῶθε, δ κ. Πῶπ οτι οί Γάλλοι σπουδαστίς θέλουνε να μάθουν τὴ γλώσσα που μιλιέται ΣΗΜΕΡΑ, κι ὄχι τὴ γλώσσα που μιλοῦσαν οί ἀειμνηστοί πρόγονοί μας ; Κι μῶνεται τὸν κουτό ;

— Στη «'Νέα Ζωή» τῆς 'Αλεξάντριας (ἔτος 4ο, ἀριθ. 46) δημοσιεύεται ένα πολὸ κελὸ κριτικό ἄρθρο του κ. Χρ. Παπαζαφειρόπουλου για τὰ πρωτότυπα ἔργα που παιχτήκανε τὸ φετινὸ καλοκαίρι στα θέατρα τῆς 'Αθήνας, και μιὰ πολὸ κακή κριτική του κ. Ι. Α. Γκίκα για τὰ «'Γράμματα» (τόμος Β') του Παλαμᾶ.

— 'Ο κ. Ι. Α. Γκίκα; ἰδρώνει ναποδίζει... ἀγράμματο κι ἀνεπιτηνή τὸν κ. Παλαμᾶ, και μεΐς ἰδρώσαμε να καταφέρουμε τὴν πένα μας να μὴ γράφει κανέναν κακὸ λόγο για τὸν κ. Ι. Α. Γκίκα που, καθὼς με χαρά μας μαθαίνου-

λές, να τὸ ξέρουμε ;

— Νά ! κλεψιά είναι να πάρης τὰλλουνοῦ τὴν κατσικα, τάρνι, τὸ γαϊδουρ', να τόνε γελάσης και να τ' πάρης τὸ βιός, μεγάλη, πᾶει να ποῦμε, ζημιά ναν τοῦ κάνης... αὐτὸ είναι κλεψιά !

— Μπᾶ ; κι ἄμα του πάρης μικρὸ πρᾶμα ;

— 'Αμ τότες είναι κατεργαριά ! Νά ! πᾶω στο χωράφ' και βρίσκω ένα κλωσσόπουλο μονάχο, τὸ παίρνω τώρα για πᾶρα του κασιδιάρ' κεινοῦ τὰ σταφύλια, αῦριο παίρνω κᾶν' αὐτό... κλεψιά εΐν' αὐτὸ για κατεργαριά ; 'Αμ δὲ μ' λές πῆρες ποτέ σ' ῥέστα πο τὸν πατέρα μ', χωρίς ναν τῶ τὰ ζητήσης ; ὄλο τὰ ξεχνάει και πᾶει λέοντας ! Κλεψιά εΐν' αὐτό ; σαν ἀρνιότανε ναν τὰ δῶσ', τάχατες πὼς δέν τοῦδωσε να χαλάση, τότες θᾶτανε κλεψιά .. Νά ! κι ὁ γείτονας μας ὁ Παπα-Στάθης, ἔπ' ξέρε οὔλα τὰ χαρτιά πῶς, σαν πάη ζένη κότα στην αὐλή τ' μῆσα τὴν ἀφίνει, λές, να ματαβῆ ; ἄμ

με, είναι πολὸ καθὼς πρέπει κύριος και λόγιος ἐκ τῶν διαπρεπόντων παρὰ τὸν Νεΐλον, καθὼς ἔγραφαν οί «'Αθήναι».

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μ. Φαμ. Χάρκβο. Λάβαμε τὴ συντρομή σας ἀπὸ τὴν κ. Μ. Καρομοίρη και σὰς εὐχαριστοῦμε. — κ. 'Αντ. Μπ. στὸ Φόληρο. Στείλε μας τὸ δῆγημα και τίποτ' άλλα τραγουδάκια, ἂν έχεις. Αὐτὰ που μᾶς ἔστειλες θέλουν κάπως δούλεμα ἀκόμα. — κ. Ν. Φρ. 'Οχι και τόσο πετιχμεῖνο.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνωστοποιεΐ,

ὅτι σημερον ἡμεραν Τετάρτην και ὥραν 9 1/2 π.μ. ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ Κατοκτῆματι αὐτῆς και ἐνώπιον του Γενικοῦ Συμβουλιου, ἐν δημοσίῳ συνεδριάσει, ή 18η κλήρωσις του ἐκ δρ. 20,500,000 δανείου αὐτῆς, ή ὠρισμένη δια τὴν 1ην 'Οκτωβρίου 1908.

Κατὰ τὴν κλήρωσιν αὐτὴν θέλουσιν ἐξελθῆ ἐκ τῆς κληρωτίδος δεκαεξὶ ἀριθμοὶ δημολογίων μετὰ ληχνου.

'Εν 'Αθήναις τῆ 1η 'Οκτωβρίου 1908.

'Ο διοικητής
Σ. Στρέϊτ

ΤΑ ΠΡΑΤΗΡΙΑ

ΤΗΣ ΔΑ.Ι.Κ.ΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Μετῶρῃ ὄθυσαν ἐς τὴν ὁδὸν Σταδίου 43 ἐντὸς του Χρυσοῦ Οἴκου (Maison Dorée) του μεγάλου Κατοπτροποιείου του κ. Α. Η. Εὐαγγελου, ένα τι Στοῆς 'Αρσακείου.

δὲ ! μαῦρο φεϊδ' και κολοβὸ που τὴν ἔφαε !

'Ολοι μείνκανε μᾶνοιχτὸ τὸ στόμα στο ξεσκίπασμα κεινο τῆς χωριάτικης ἠθικῆς, που τόσο ἄδολα και θαρρετὰ ἔγινε δίχως πολλὰ καμῶματα !

— Δὲ φταΐς εἰσὺ, κορίτσι μου, τούπε ή Σεβαστὴ συλλογισμένη φτῖνε οί δασκάλοι κ' οί παπάδες μας. που δέν ἀνοίγουνε τὰ μάτια του κοσμάκη φταΐει κεινος ὁ Παπα Στάθης σου, που πρέπει να του κόψουνε τὰ γένια, να μάθη να μην κλέβη τίς ζένες κότες.

— Γὼ ξέρω τώρα τί θές να μ' πῆς, κυρά Σεβαστὴ μ', πὼς δ, τ' ξένο πρᾶμα, μικρὸ για μεγάλο, πᾶρη κανεὶς κλεψιά είναι... αὐτὸ δὲ μ' λές ;

— Ναί ! αὐτὸ, κοπέλα μου, αὐτὸ μᾶς εΐπ' ὁ Χριστὸς μας..

— 'Αμῖν ! εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ! μούρμουρις' ὁ γιατρός φέλλοντες.

Αὐτὸ μᾶς εΐπε ! να μην ζηλεύουμε και να μην κλέβουμε τὰ ξένα πρᾶματα, κι ἄς είναι και μιὰ καρφίτσα, ένα κουμπί, κλεψιά είναι, τὴν ἴδια έχεις ἀμαρτία ! Τᾶκουσε παιδί μου ; ἄλλη φορὰ ξένο πρᾶμα μην πειράζης !

— Δὲ μεταπαίρνω άλλ' βολά ξένο πρᾶμα, ἔτσ' νᾶχουμε καλό ! Μὰ πῆς μου, κυρά Σεβαστὴ μ', να χαρῆς τὸ γιόκα σ', ἔφρχες τώρα να και τ' λούου σου πο τὰ ξένα σῦκα ; Νὰ με συμπαθῆς κιόλας... κλεψιά κι αὐτὸ θᾶν τὸ ποῦμε ;

'Η κυρία Σεβαστὴ ἔμεινε για μιὰ στιγμὴ κόκαλο μ' αὐτὸ τὸ ρῶτημα κι ὁ γιατρός ἔμπηξε τὰ γέλια, μὰ σὰ δικολεμένη γυναίκα ποῦττανε δέν ἄργησε πολὺ να βρῆ τὴν ἀπάντηση !

Κλεψιά, Σεβαστὴ, είναι κι αὐτὸ, μὰ δέν τὴν ἔκανν γὼ πο' σε συμβουλεύω ! Τὰ σῦκα τᾶκοψ' ὁ Κώστας κι ὁ ἀμαξᾶς και θᾶ τοὺς μαλανα κι αὐτοὺς μὰ ἦρθες σὺ με τὰ σταφύλια σου και ξεγάστηκα.

(ἀκολουθεΐ)